

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย” ครั้งนี้ โดยข้อมูลเป็นข้อมูลที่มาจากการตอบแบบสอบถามของครัวเรือนซึ่งมีที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้มีทั้งหมด 5,500 ครัวเรือน โดยจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจทางสังคมและพฤติกรรมการออมของครัวเรือน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (chi-square), สหสัมพันธ์ (Correlation) และ การวิเคราะห์การถดถอย (regression)

4.1 การวิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจทางสังคมและพฤติกรรมการออมของครัวเรือน

4.1.1 วิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจทางสังคมของครัวเรือน

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้(บาท)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000	1,974	35.89
10,001 – 50,000	2,372	43.13
50,001 – 100,000	704	12.8
มากกว่า 100,000	450	8.18
รวม	5,500	100
รายได้ต่ำสุด(บาท)	0	
รายได้สูงสุด(บาท)	2,105,856	
ค่าเฉลี่ยรายได้(บาท)	41,947	

ที่มา:สำนักงานสถิติ และการคำนวณ

จากตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามรายได้ พบว่า ครัวเรือนมีรายได้ต่ำสุด 0 บาท และมีรายได้สูงสุด 2,105,856 บาท โดยที่ค่าเฉลี่ยของรายได้คือ 41,947 บาท ซึ่งจำนวนครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.89 รองลงมาคือครัวเรือนที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.89 และร้อยละ 12.8 มีรายได้อยู่ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 8.18 คือครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

อายุ(ปี)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 25	96	1.75
25 - 50	2,331	42.38
มากกว่า 50	3,073	55.87
รวม	5,500	100
อายุน้อยที่สุด(ปี)		15
อายุสูงสุด(ปี)		100
ค่าเฉลี่ยอายุ(ปี)		54

ที่มา:สำนักงานสถิติ และการคำนวณ

จากตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า หัวหน้าครัวเรือนมีอายุน้อยที่สุด 15 ปี และมีอายุมากที่สุด คือ 100 ปี โดยค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 54 ปี และหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่มากกว่าหรือเท่ากับ 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.87 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 25 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.38 ที่เหลืออีกร้อยละ 1.75 เป็นหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	3,612	65.67
หญิง	1,888	34.33
รวม	5,500	100

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือนพบว่า หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 65.67 ที่เหลือนั้นเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 34.33

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(คน)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
1-3	3,659	66.33
4-6	1,685	30.55
มากกว่า 6	156	3.12
รวม	5,500	100
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุด(คน)	1	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด(คน)	13	

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือนพบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีจำนวนน้อยที่สุด 1 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด 13 คน และครัวเรือนส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 3 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.33 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน ร้อยละ 30.55 และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 6 คน ร้อยละ 3.12

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของครุฑเรือ่นจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครุฑเรือ่น

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่ระบุ	303	5.51
ต่ำกว่าหรือเท่ากับประถมศึกษา	3,612	65.67
มัธยมศึกษา/ปวช. ปวส. ปวท. อนุปริญญา	1,109	20.16
ปริญญาตรีขึ้นไป	476	8.66
รวม	5,500	100

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของครุฑเรือ่นจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครุฑเรือ่น พบว่า หัวหน้าครุฑเรือ่นส่วนใหญ่มีการศึกษาค่ากว่าหรือเท่ากับระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65.67 และร้อยละ 20.16 มีการศึกษาระดับมัธยม ปวช. ปวส. ปวท. อนุปริญญา ที่เหลือคือหัวหน้าครุฑเรือ่นที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปร้อยละ 8.63 และไม่ระบุระดับการศึกษาร้อยละ 5.51

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของครุฑเรือ่นจำแนกตามอาชีพของหัวหน้าครุฑเรือ่น

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เกษตร/ประมง	1,566	28.47
พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	964	17.53
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	898	16.33
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	510	9.27
รับจ้างทั่วไป/กรรมกร	181	3.29
การผลิตอุตสาหกรรม	58	1.06
การผลิตหัตถกรรม	48	0.87
ไม่ระบุ	1,275	23.18
รวม	5,500	100

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน จากจำนวนหัวหน้าครัวเรือนทั้งหมด 5,500 คน พบว่าหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรหรือประมง คิดเป็นร้อยละ 28.47 รองลงมาประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างเอกชน และ ค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 17.53 และ 16.33 ตามลำดับ นอกจากนี้หัวหน้า ครัวเรือนประกอบอาชีพข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 9.27 รับจ้างทั่วไปหรือกรรมกร ร้อยละ 3.29 ประกอบอาชีพด้านการผลิตอุตสาหกรรมร้อยละ 1.06 ประกอบอาชีพด้านการผลิต หัตถกรรมคิดเป็นร้อยละ 0.87 และมีคนที่ไม่ระบุอาชีพร้อยละ 23.18

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามภาระหนี้ของครัวเรือน

ภาระหนี้(บาท)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่มีภาระหนี้	1,855	33.73
มีภาระหนี้	3,645	66.27
● ไม่เกิน 10,000	338	6.15
● 10,001 – 50,000	1,019	18.53
● 50,001 – 100,000	545	9.91
● มากกว่า 100,000	1,743	31.69
รวม	5,500	100
ภาระหนี้ต่ำสุดโดยไม่รวมผู้ที่ไม่มีหนี้(บาท)	300	
ภาระหนี้สูงสุด(บาท)	200,000,000	
ภาระหนี้เฉลี่ย(บาท)	239,065	

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามภาระหนี้ของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนที่ไม่มีหนี้มีจำนวน 1,855 ครัวเรือน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33.73 และจำนวนครัวเรือนที่มีภาระ หนี้จำนวน 3,645 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 66.27 ซึ่งครัวเรือนที่มีภาระหนี้มีหนี้ต่ำสุด 300 บาท และมี ภาระหนี้สูงสุด 200,000,000 บาท โดยภาระหนี้เฉลี่ยของครัวเรือนไม่รวมกับผู้ไม่มีภาระหนี้ คือ 238,732 บาท และครัวเรือนส่วนใหญ่มีภาระหนี้มากกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.69

รองลงมาคือมีภาระหนี้อยู่ระหว่าง 10,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.53 ที่เหลือคือมีภาระหนี้อยู่ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท และมีภาระหนี้ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.91 และ 6.15 ตามลำดับ

4.1.2 วิเคราะห์พฤติกรรมการออมของครัวเรือน

ตารางที่ 4.8 การออมเงินของครัวเรือน

จำนวนเงินออม(บาท)	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
ไม่มีการออมเงิน	1,489	27.07
มีการออมเงิน	4,011	72.93
• ไม่เกิน 10,000	3,487	63.4
• 10,001 – 50,000	492	8.95
• มากกว่า 50,000	32	0.58
รวม	5,500	100
จำนวนเงินออมต่ำสุด(บาท)	10	
จำนวนเงินออมมากที่สุด(บาท)	315,000	
มูลค่าการออมเฉลี่ย(บาท)	5,349	

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.8 การออมเงินของครัวเรือน พบว่า มีจำนวนครัวเรือนที่ไม่มีการออมเงินจำนวน 1,489 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 27.07 และจำนวนครัวเรือนที่ออมเงินจำนวน 4,011 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 72.93 ซึ่งครัวเรือนที่ออมเงินนั้นมีจำนวนการออมเงินต่ำสุด 10 บาท และออมเงินสูงสุด 315,000 บาท มีมูลค่าการออมเฉลี่ย(ไม่รวมกับผู้ที่ไม่มีการออมเงิน) 5,349 บาท และครัวเรือนส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมน้อยไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 63.4 รองลงมาคือครัวเรือนที่มีจำนวนเงินออมอยู่ระหว่าง 10,001 – 50,000 บาท และมีจำนวนเงินออมมากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.95 และ 0.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 วิธีการออมเงินของครัวเรือน

วิธีการออมเงิน	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
ฝากธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ออมทรัพย์	1,530	27.82
เก็บไว้/ถือเงินสด	660	12
ซื้อสินทรัพย์(บ้าน ที่ดิน)	287	5.22
อื่นๆ (เงินสวัสดิการของหน่วยงาน)	275	5
ออมทรัพย์กับบริษัทประกันชีวิต	106	1.93
ลงทุนในพันธบัตร/หุ้น/กองทุนรวมรัฐบาล	62	1.13
เล่นแชร์	37	0.67
ลงทุนในพันธบัตร/หุ้น/กองทุนรวมเอกชน	28	0.51
ไม่ระบุ	2,515	45.73
รวม	5,500	100

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการออมเงินของครัวเรือน โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า คนส่วนใหญ่นิยมออมเงินด้วยวิธีการฝากธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ออมทรัพย์ คิดเป็นเป็นร้อยละ 27.82 เนื่องจากการฝากเงินด้วยวิธีการดังกล่าวนี้มีความมั่นคงมากกว่าวิธีอื่นๆ อีกทั้งยังได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยหรือเงินปันผล โดยจะ ไม่มีความเสี่ยงจากการสูญหาย รองลงมาคือวิธีการออมเงินด้วยการเก็บไว้หรือถือเงินสด คิดเป็นร้อยละ 12 เนื่องจากการออมเงินด้วยวิธีนี้จะมีสภาพคล่องสูงสุด แต่ไม่ได้รับผลตอบแทนและอาจจะเกิดความเสียหายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินและการสูญหาย นอกจากนี้มีการออมเงินด้วยซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน หรือ ที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 5.22 และยังออมเงินด้วยวิธีการอื่นๆ คือ เงินสวัสดิการของหน่วยงาน การออมด้วยการออมทรัพย์กับบริษัทประกันชีวิต การลงทุนในพันธบัตร/หุ้น/กองทุนรวมรัฐบาล การเล่นแชร์ และการลงทุนในพันธบัตร/หุ้น/กองทุนรวมเอกชน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 5, 1.93, 1.13, 0.67 และ 0.51 ตามลำดับ และมีจำนวนผู้ที่ไม่ระบุเพราะไม่ต้องการตอบแบบสอบถามและไม่ระบุเนื่องจากไม่มีการออมเงิน 2,515 คิดเป็นร้อยละ 45.73

ตารางที่ 4.10 วัตถุประสงค์ของการออมเงิน

วัตถุประสงค์การออมเงิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เก็บไว้ใช้เวลาเจ็บป่วยหรือชรา	1,201	21.83
เก็บไว้ใช้จ่ายในครัวเรือน	950	17.27
เพื่อซื้อสินทรัพย์(บ้าน ที่ดิน)	291	5.29
เป็นหลักประกันให้กับครอบครัว	185	3.36
เพื่อการศึกษา	145	2.64
เป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ	135	2.46
ต้องการดอกเบี้ย/เงินปันผล	34	0.62
ไม่ระบุ	2,559	46.53
รวม	5,500	100

ที่มา:สำนักงานสถิติ

จากตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการออมเงิน โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นิยมออมเงินเพื่อเก็บไว้ใช้เวลาเจ็บป่วยหรือชรา คิดเป็นร้อยละ 21.83 เนื่องจากหากเกิดอาการเจ็บป่วยโดยที่จำเป็นต้องใช้เงินก็สามารถนำเงินที่ออมไว้มาใช้จ่ายได้และอาจเก็บเผื่อว่าในอนาคตหากมีอายุมากขึ้น ไม่สามารถทำงานเลี้ยงดูตัวเองได้แล้ว ก็สามารถมีเงินที่ออมไว้นำมาใช้ได้ รองลงมาคือ เก็บไว้ใช้จ่ายในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 17.27 เพราะในแต่ละครัวเรือนจำเป็นต้องใช้จ่ายไม่ว่าจะเป็นค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เป็นต้น การออมเงินเพื่อซื้อสินทรัพย์ (บ้าน ที่ดิน) คิดเป็นร้อยละ 5.29 เนื่องจากการการซื้อสินทรัพย์ เช่น บ้าน หรือ ที่ดิน นั้นในอนาคตจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นซึ่งจะเป็นหลักประกันความมั่นคงให้กับครัวเรือนได้ นอกจากนี้ยังมีการออมเงินเพื่อเป็นหลักประกันให้กับครอบครัว เพื่อการศึกษา เป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ และต้องการดอกเบี้ย/เงินปันผล คิดเป็นร้อยละ 3.36, 2.64, 2.46 และ 0.62 ตามลำดับ และมีจำนวนผู้ที่ไม่ระบุเพราะไม่ต้องการตอบแบบสอบถามและไม่ระบุเนื่องจากไม่มีการออมเงิน 2,559 คิดเป็นร้อยละ 46.53

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออม

โดยการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม จะแยกมูลค่าการออมเป็น 3 ระดับ คือ ไม่มีการออมเงิน ออมเงินน้อย (ออมเงินต่ำกว่ามูลค่าการออมเงินเฉลี่ย) และออมเงินมาก (ออมเงินสูงกว่ามูลค่าการออมเงินเฉลี่ย) วิเคราะห์ผลด้วยการทดสอบไคสแควร์ (chi-square) สหสัมพันธ์ (Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอย (regression) โดยปัจจัยที่นำมาทดสอบ ได้แก่ รายได้ อายุ เพศ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ภาระหนี้ และระดับการศึกษา เป็นต้น

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (chi-square)

ตารางที่ 4.11 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามรายได้

มูลค่าการออมเงินของครัวเรือน		รายได้		รวม	ค่าไคสแควร์ (χ^2)
		ต่ำ	สูง		
ไม่ออมเงิน	จำนวน	1310	179	1498	960.298 Sig. 0.000
	ร้อยละ	31.92	12.82	27.24	
ออมเงินน้อย	จำนวน	2429	584	3013	
	ร้อยละ	59.19	41.83	54.78	
ออมเงินมาก	จำนวน	365	633	998	
	ร้อยละ	8.89	45.34	18.15	
รวม	จำนวน	4104	1396	5500	
	(ร้อยละ)	(74.62)	(25.38)	(100)	
	ร้อยละ	100	100	100	

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.11 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามรายได้ พบว่า ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยมีสัดส่วนของการออมเงินร้อยละ 68.08 ไม่ออมเงินร้อยละ 32.92 แสดงว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าที่จะไม่ออมเงิน ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้สูงมีสัดส่วนของการออมเงินร้อยละ 87.18 ไม่ออมเงินร้อยละ 12.82 แสดงว่าครัวเรือนที่มีรายได้สูงนิยมออมเงินมากกว่า แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกับครัวเรือนที่มีรายได้สูง พบว่า ครัวเรือนที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ สำหรับค่าไคสแควร์นั้นคำนวณได้เท่ากับ 960.298 เมื่อเปรียบเทียบกับค่า significance โดยใช้ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 พบว่าค่า P-value ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงว่า รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออม กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีมูลค่าการออมที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน

มูลค่าการออมเงินของครัวเรือน		อายุของหัวหน้าครัวเรือน		รวม	ค่าไคสแควร์ (χ^2)
		ต่ำ	สูง		
ไม่ออมเงิน	จำนวน	753	736	1498	25.476 Sig. 0.000
	ร้อยละ	25.18	29.33	27.24	
ออมเงินน้อย	จำนวน	1631	1382	3013	
	ร้อยละ	54.53	55.08	54.78	
ออมเงินมาก	จำนวน	607	391	998	
	ร้อยละ	20.29	15.58	18.15	
รวม	จำนวน	2991	2509	5500	
	(ร้อยละ)	(54.38)	(45.62)	(100)	
	ร้อยละ	100	100	100	

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.12 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มต่ำมีสัดส่วนของการออมเงินร้อยละ 74.82 ไม่ออมเงินร้อยละ 25.18 แสดงว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุอยู่ในกลุ่มต่ำมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าที่จะไม่ออมเงิน ส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุอยู่ในกลุ่มสูงมีสัดส่วนของการออมเงินร้อยละ 70.66 ไม่ออมเงินร้อยละ 29.33 แสดงว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุอยู่ในกลุ่มสูงนิยมออมเงินมากกว่า แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างอายุของหัวหน้าครัวเรือนแล้ว พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุอยู่ในกลุ่มต่ำมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุอยู่ในกลุ่มสูง สำหรับค่าไคสแควร์นั้น คำนวณได้เท่ากับ 25.476 เมื่อเปรียบเทียบกับค่า significance โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 พบว่าค่า P-value ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออม กล่าวคือหัวหน้า ครัวเรือนที่มีอายุแตกต่างกันจะมีมูลค่าการออมที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน

มูลค่าการออมเงินของครัวเรือน		เพศของหัวหน้าครัวเรือน		รวม	ค่าไคสแควร์ (χ^2)
		ชาย	หญิง		
ไม่ออมเงิน	จำนวน	933	556	1,489	24.484 Sig. 0.000
	ร้อยละ	25.83	29.45	27.16	
ออมเงินน้อย	จำนวน	1,963	1,053	3,013	
	ร้อยละ	54.35	55.77	54.75	
ออมเงินมาก	จำนวน	719	279	998	
	ร้อยละ	19.91	14.78	18.09	
รวม	จำนวน	3,612	1,888	5,500	
	(ร้อยละ)	(65.67)	(34.32)	(100)	
	ร้อยละ	100	100	100	

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.13 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีส่วนของการออมเงินร้อยละ 74.17 ไม่ออมเงินร้อยละ 25.83 แสดงว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าที่จะไม่ออมเงิน ส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิงมีส่วนของการออมเงินร้อยละ 70.55 ไม่ออมเงินร้อยละ 29.45 แสดงว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิงนิยมออมเงินมากกว่า แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศของหัวหน้าครัวเรือนแล้วนั้น พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง สำหรับค่าไคสแควร์นั้นคำนวณได้เท่ากับ 24.484 เมื่อเปรียบเทียบกับค่า significance โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 พบว่าค่า P-value ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงว่าเพศของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออม กล่าวคือ หัวหน้าครัวเรือนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีมูลค่าการออมที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

มูลค่าการออมเงินของครัวเรือน		จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		รวม	ค่าไคสแควร์ (χ^2)
		น้อย	มาก		
ไม่ออมเงิน	จำนวน	1,115	374	1,489	127.540 Sig. 0.000
	ร้อยละ	30.47	20.32	27.16	
ออมเงินน้อย	จำนวน	2,014	999	3013	
	ร้อยละ	55.04	54.26	54.75	
ออมเงินมาก	จำนวน	530	468	998	
	ร้อยละ	14.49	25.42	18.09	
รวม	จำนวน	3,659	1,841	5,500	
	(ร้อยละ)	(66.53)	(33.47)	(100)	
	ร้อยละ	100	100	100	

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.14 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกน้อย มีสัดส่วนของการออมเงินร้อยละ 69.53 ไม่ออมเงินร้อยละ 30.47 แสดงว่าครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกน้อยมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าที่จะไม่ออมเงิน ส่วนครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมาก มีสัดส่วนของการออมเงินร้อยละ 79.68 ไม่ออมเงินร้อยละ 20.32 แสดงว่าครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากนิยมออมเงินมากกว่า แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่น้อยและมาก พบว่า ครัวเรือนที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่า สำหรับค่าไคสแควร์นั้นคำนวณได้เท่ากับ 127.540 เมื่อเปรียบเทียบกับค่า significance โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 พบว่าค่า P-value ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออม กล่าวคือ หากแต่ละครัวเรือนจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันมูลค่าการออมก็จะแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน

มูลค่าการออมเงินของครัวเรือน		ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน		รวม	ค่าไคสแควร์ (χ^2)
		ต่ำ	สูง		
ไม่ออมเงิน	จำนวน	1,456	33	1,489	516.492 Sig. 0.000
	ร้อยละ	28.98	6.93	27.16	
ออมเงินน้อย	จำนวน	2,836	177	3013	
	ร้อยละ	56.51	37.19	54.75	
ออมเงินมาก	จำนวน	732	266	998	
	ร้อยละ	14.57	55.88	18.09	
รวม	จำนวน	5,024	476	5,500	
	(ร้อยละ)	(91.35)	(8.65)	(100)	
	ร้อยละ	100	100	100	

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.15 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาต่ำมีส่วนของการออมเงินร้อยละ 71.02 ไม่ออมเงินร้อยละ 28.98 แสดงว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาต่ำมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าที่จะไม่ออมเงิน ส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูงมีส่วนของการออมเงินร้อยละ 93.07 ไม่ออมเงินร้อยละ 6.93 แสดงว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูงนิยมออมเงินมากกว่า แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนแล้วนั้น พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาต่ำ สำหรับค่าไคสแควร์นั้นคำนวณได้เท่ากับ 516.492 เมื่อเปรียบเทียบกับค่า significance โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 พบว่าค่า P-value ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงว่าระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออม กล่าวคือหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีมูลค่าการออมที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามภาระหนี้

มูลค่าการออมเงินของครัวเรือน		ภาระหนี้		รวม	ค่าไคสแควร์ (χ^2)
		ต่ำ	สูง		
ไม่ออมเงิน	จำนวน	1,352	137	1,489	630.029 Sig 0.000
	ร้อยละ	30.55	12.74	27.16	
ออมเงินน้อย	จำนวน	3,549	464	3013	
	ร้อยละ	80.20	43.16	54.75	
ออมเงินมาก	จำนวน	524	474	998	
	ร้อยละ	11.84	44.09	18.09	
รวม	จำนวน	4,425	1,075	5516	
	(ร้อยละ)	(80.46)	(19.54)	(100)	
	ร้อยละ	100	100	100	

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.16 มูลค่าการออมเงินของครัวเรือนจำแนกตามภาระหนี้ พบว่า ครัวเรือนที่มีภาระหนี้ต่ำมีส่วนของการออมเงินร้อยละ 69.45 ไม่ออมเงินร้อยละ 30.55 แสดงให้เห็นว่า ครัวเรือนที่มีภาระหนี้ต่ำมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าที่จะไม่ออมเงิน ส่วนครัวเรือนที่มีภาระหนี้สูงมีส่วนของการออมเงินร้อยละ 87.26 ไม่ออมเงินร้อยละ 12.74 แสดงว่า ครัวเรือนที่มีภาระหนี้สูงนิยมออมเงินมากกว่า และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาระหนี้ของครัวเรือนแล้วนั้น พบว่า ครัวเรือนที่มีภาระหนี้สูงมีแนวโน้มในการออมเงินมากกว่าครัวเรือนที่มีภาระหนี้ต่ำ สำหรับค่าไคสแควร์นั้นคำนวณได้เท่ากับ 630.029 เมื่อเปรียบเทียบกับค่า significance โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 พบว่าค่า P-value ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงว่าภาระหนี้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออม กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีภาระหนี้ไม่เท่ากันมูลค่าการออมก็จะแตกต่างกัน

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมโดยใช้การทดสอบสหสัมพันธ์
(Correlation)

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ ที่ใช้ในแบบจำลอง

ตัวแปร	รายได้ของ ครัวเรือน	เพศของ หัวหน้า ครัวเรือน	อายุของ หัวหน้า ครัวเรื่อ น	จำนวน สมาชิก ใน ครัวเรือน	ภาระหน้ ของ ครัวเรื่อ น	ระดับการศึกษาของ หัวหน้าครัวเรือน		
						Bachelor*	Graduate*	
รายได้ของ ครัวเรือน	1.00	0.015 (0.274)	-0.015 (0.267)	0.230 (0.000)	0.080 (0.000)	0.207 (0.000)	0.108 (0.000)	
เพศของหัวหน้า ครัวเรือน	0.015 (0.274)	1.00	0.076 (0.000)	-0.134 (0.000)	-0.116 (0.000)	0.003 (0.810)	-0.017 (0.217)	
อายุของหัวหน้า ครัวเรือน	-0.015 (0.267)	0.076 (0.000)	1.00	0.103 (0.000)	-0.184 (0.000)	-0.136 (0.000)	-0.047 (0.000)	
จำนวนสมาชิกใน ครัวเรือน	0.230 (0.000)	-0.134 (0.000)	0.103 (0.000)	1.00	0.215 (0.000)	-0.066 (0.000)	-0.014 (0.288)	
ภาระหนี้ของ ครัวเรือน	0.080 (0.000)	-0.116 (0.000)	-0.184 (0.000)	0.215 (0.000)	1.00	0.068 (0.000)	0.031 (0.021)	
ระดับ การศึกษา ของ หัวหน้า ครัวเรือน	Bachelor	0.207 (0.000)	0.003 (0.810)	-0.136 (0.000)	-0.066 (0.000)	0.068 (0.000)	1.00	-0.031 (0.023)
	Graduate	0.108 (0.000)	-0.017 (0.217)	-0.047 (0.000)	-0.014 (0.288)	0.031 (0.021)	-0.031 (0.023)	1.00

ที่มา: จากการคำนวณ

* Bachelor คือ หัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และ Graduate คือหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก

จากตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ เป็นการใช้อยู่ correlation เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ แต่จะสนใจแล้วว่าตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับรายได้ของครัวเรือนบ้าง ดังนี้

รายได้ของครัวเรือนกับเพศของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.015 แสดงว่ารายได้ของครัวเรือนและเพศของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน หมายความว่าหากหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชายจะทำให้รายได้ของครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.274 รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับเพศของหัวหน้าครัวเรือนแต่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมาก

รายได้ของครัวเรือนกับอายุของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า -0.015 แสดงว่ารายได้ของครัวเรือนกับอายุของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม หมายความว่า หากอายุของหัวหน้าครัวเรือนเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้รายได้ของครัวเรือนลดลง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.267 รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับอายุของหัวหน้าครัวเรือนแต่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำ

รายได้ของครัวเรือนกับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.230 แสดงว่ารายได้ของครัวเรือนกับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน หมายความว่าหากจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มมากขึ้นจะทำให้มีการออมเงินเพิ่มขึ้น ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแต่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมาก

รายได้ของครัวเรือนกับภาระหนี้ของครัวเรือน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.080 แสดงว่ารายได้ของครัวเรือนกับภาระหนี้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน หมายความว่าหากภาระหนี้เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับภาระหนี้ของครัวเรือนแต่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมาก

รายได้ของครัวเรือนกับระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีค่า 0.207 แสดงว่ารายได้ของครัวเรือนและระดับการศึกษาของครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน หมายความว่าหากหัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษาเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนแต่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมาก สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกมีค่า 0.108 แสดงว่ารายได้ของครัวเรือนและระดับการศึกษาของครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกมี

ความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน หมายความว่าหากหัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษาเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนแต่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำมาก แสดงว่า รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน และหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปส่งผลให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น และจากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆ ที่ใช้ในแบบจำลอง พบว่าไม่มีปัญหาเรื่อง multicollinearity เนื่องจากความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระต่างๆ มีความสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำ

4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมโดยใช้การทดสอบการถดถอย (regression)

ตารางที่ 4.18 ผลการประมาณการแบบจำลองการออม

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	Std. Error	t	Prob.	
ค่าคงที่	0.551	0.123	4.482	0.000	
เพศของหัวหน้าครัวเรือน	-0.093	0.042	-2.193	0.028	
ln(รายได้ของครัวเรือน)	0.321	0.023	14.149	0.000	
ln(ภาระหนี้ของครัวเรือน)	0.054	0.009	6.250	0.000	
อายุของหัวหน้าครัวเรือน	-0.002	0.001	-1.639	0.101	
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	0.131	0.014	9.383	0.000	
ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน	Bachelor	1.031	0.078	13.291	0.000
	Graduate	1.372	0.187	7.349	0.000

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ ตัวแปรตามคือ ln(การออมของครัวเรือน)

จากตารางที่ 4.18 ผลการประมาณการแบบจำลองการออม พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เพศของหัวหน้าครัวเรือน รายได้ของครัวเรือน ภาระหนี้ของครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออม แต่อายุของหัวหน้าครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการออม ดังนี้

เพศของหัวหน้าครัวเรือน ค่าสัมประสิทธิ์มีค่าเป็นลบ คือ -0.093 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 5% แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการออมและเพศของหัวหน้าครัวเรือนมีทิศทางตรงกันข้ามกัน หากหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศหญิงจะมีการออมต่ำกว่าเพศชาย 9.3%

รายได้ของครัวเรือน มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและเท่ากับ 0.321 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 1 % แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการออมและรายได้ของครัวเรือนเป็นไปในทิศทางเดียวกันและหากรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 1 % มีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้น 0.3 %

ภาระหนี้ของครัวเรือน มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและเท่ากับ 0.054 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 1 % แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการออมและภาระหนี้ของครัวเรือนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และหากภาระหนี้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น 1 % จะมีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้น 0.054 %

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและเท่ากับ 0.131 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 1 % แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการออมและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และหากจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น 1 คน จะมีผลทำให้การออมเพิ่มขึ้น 13.1%

ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ค่าสัมประสิทธิ์ของหัวหน้าเรือนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเป็นบวกและเท่ากับ 1.031 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 1 % แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างการออมและระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษาระดับปริญญาตรีทำให้มีการออมเงินเพิ่มขึ้น 103 % สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของหัวหน้าเรือนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีค่าเป็นบวกและเท่ากับ 1.372 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 1 % แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างการออมและระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษามีการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก จะทำให้มีการออมเงินเพิ่ม 137% เมื่อเทียบกับหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี